

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Μόδα ή Φιλοσοφία εταιρικής προοπτικής και ανάπτυξης;

Λιάνα Γούτα
 Σύμβουλος Διεύθυνσης,
 Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. (ΕΛΠΕ)

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) αποτελεί ένα θέμα το οποίο τελευταία συζητείται όλο και πιο συχνά. Το ερώτημα που τίθεται είναι αν άραγε πρόκειται για μια νέα εταιρική μόδα, για επικοινωνιακό τρυκ, για παιχνίδι εντυπώσεων ή για κάτι πολύ ουσιαστικότερο.

Σήμερα, όλο και περισσότερο, καθίσταται σαφές ότι στόχος κάθε επιχείρησης, πρέπει να είναι η μακροπρόθεσμη και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, που δημιουργεί προστιθέμενη αξία για τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Όπως φαίνεται και από την ιστορία των επιχειρηματικών κολοσσών, οι εταιρείες που επιδεικνύουν κοινωνική ευθύνη στηρίζουν την ανάπτυξή τους σε στέρεες βάσεις. Αντίθετα, εκείνες που αναπτύσσονται με γνώμονα το βραχυπρόθεσμο κέρδος δημιουργούν συχνά παράπλευρες απώλειες, τις οποίες αργά ή γρήγορα καλούνται να πληρώσουν, είτε με τη μορφή τεράστιων προστίμων, είτε με μέτρα που μπορεί να οδηγήσουν ακόμα και στο κλείσιμό τους. Στις περιπτώσεις αυτές το τελικό τίμημα είναι πολύ μεγαλύτερο, σε σχέση με το κόστος της εξ' αρχής υιοθέτησης μιας προσέγγισης ΕΚΕ. Σήμερα, η ΕΚΕ έχοντας διαχωριστεί από τις έννοιες της φιλανθρωπίας και της χορηγίας με τις οποίες κατά καιρούς λανθασμένα ταυτίζεται, αντικατοπτρίζει τη φιλοσοφία, τη σοβαρότητα, την ηθική, τις υγιείς αρχές με τις οποίες πορεύεται μία επιχείρηση. Καθορίζει εκ νέου τους στόχους της επιχειρηματικής δράσης θέτοντας στέρεα θεμέλια, στα οποία η εταιρεία βασίζεται και με τα οποία δομείται και πορεύεται.

Η ΕΚΕ ξεκινάει από το εσωτερικό της επιχείρησης και τους εργαζομένους της, μέσω πολιτικών που εξασφαλίζουν δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση, ίσες ευκαιρίες για όλους, διάφανη λειτουργία, επίδειξη ευαισθησίας και σεβασμό της διαφορετικότητας. Αντικατοπτρίζεται στην καθημερινή της λειτουργία, η οποία σέβεται πραγματικά και δεν τραυματίζει το φυσικό περιβάλλον και τον κοινωνικό περίγυρο. Τέλος, επιδεικνύεται στις επιχειρηματικές της επιλογές, δηλαδή στο πώς επιλέγει, σχεδιάζει και προωθεί προϊόντα και υπηρεσίες που απαντούν στις προκλήσεις της εποχής και δημιουργούν προστιθέμενη αξία και για την κοινωνία και για το περιβάλλον.

Αυτές οι εσωτερικές πρακτικές και λειτουργίες είναι σκόπιμο να γνωστοποιούνται και να επικοινωνούνται ως παραδείγματα προς μίμηση, ως ορθές επιχειρηματικές πρακτικές που διαμορφώνουν μια ισχυρή εταιρική εικόνα.

Φυσικά, η εικόνα αυτή της εσωτερικής λειτουργίας, πρέπει να συμβαδίζει και να δίνει το στίγμα με το οποίο η επιχείρηση καθορίζει την κοινωνική και περιβαλλοντική της δράση και εκτός των συνόρων της. Γιατί, για τις εταιρείες που ασπάζονται τις αρχές της ΕΚΕ, τέτοιου είδους δράσεις δεν αποτελούν δαπάνες, αλλά πραγματική επένδυση στο όνομα, στην εικόνα, στην αναγνωρισιμότητα, στην αξία και τελικά στη βιωσιμότητά τους. Δημιουργούν προστιθέμενη αξία και αποτελούν τη φιλοσοφία, η οποία συνδυάζει την επιχειρηματική με την κοινωνική δράση, αφήνοντας ένα πραγματικό κέρδος, τόσο οικονομικό, όσο και κοινωνικό.

...οι άνθρωποι θεωρούνται
 ως κινητήρια δύναμη
 και η ορθή αξιοποίησή
 τους ως επένδυση...

Η κοινωνία των πολιτών απαιτεί σήμερα από τις επιχειρήσεις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις, αρχίζοντας να συνειδητοποιεί την καταναλωτική της δύναμη την οποία σταδιακά κατευθύνει προς επιχειρήσεις που έχουν αυξημένο ανθρωποκεντρικό προφίλ, λειτουργούν με αξίες και συνδυάζουν την επιχειρηματική δράση με κοινωνική και περιβαλλοντική συμπεριφορά.

Τα Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) αποτελούν παράδειγμα ομίλου που διακατέχεται από έντονο ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, με στόχο τη βιώσιμη κερδοφόρο ανάπτυξη. Δραστηριοποιείται στην έρευνα, παραγωγή και εμπορία υδρογονανθράκων κατέχοντας τρία διυλιστήρια στην Ελλάδα και ένα στο εξωτερικό. Είναι κυρίαρχος στην αγορά πετροχημικών και χημικών προϊόντων, απασχολώντας 5.250 άτομα. Επίσης, παράγει ηλεκτρική ενέργεια, προωθεί το φυσικό αέριο, παρέχει μελέτες και τεχνικές υπηρεσίες για τεχνικά έργα και συμμετέχει σε μεταφορά αργού πετρελαίου και προϊόντων μέσου αγωγών και θαλάσσιων μεταφορών.

Τους βασικούς πυλώνες του στόχου για αειφόρο ανάπτυξη αποτελούν ο παράγων άνθρωπος - εντός και εκτός της εταιρίας, η υγιεινή και ασφάλεια, η προστασία του περιβάλλοντος, η ποιότητα και οι νέες βελτιωμένες τεχνολογίες. Ενδεικτικά, μόνο στα τελευταία πέντε χρόνια έχουν επενδυθεί 160εκ. ευρώ σε καθαρά περιβαλλοντικά έργα με στόχο την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών. Η εταιρεία από ιδρύσεώς της δεν ακολουθεί απλώς την δεδομένη πρακτική συμμόρφωσης με τη νομοθεσία, αλλά προπορεύεται αυτής, μέσω της υιοθέτησης μιας φιλοσοφίας, η οποία υπερβαίνει τις νομοθετικές υποχρεώσεις.

Οι άνθρωποι θεωρούνται ως κινητήρια δύναμη και η ορθή αξιοποίησή τους ως επένδυση. Κύριο μέλημα παραμένει η ανάπτυξη των εργαζομένων μέσα σε κλίμα ομαδικότητας και συνεργασίας, τόσο ως προς τις μεταξύ τους σχέσεις, όσο και ως προς τρίτους με τους οποίους έρχονται σε επαφή και επικοινωνία, όπως πελάτες, προμηθευτές, επενδυτές, μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπικές κοινωνίες, κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διαφορετικότητα με μέριμνα για πολιτικές ίσων ευκαιριών. Τέλος, η υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων αποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας στην καθημερινή λειτουργία της βαριάς αυτής βιομηχανίας.

Το πολύ υψηλό ποσοστό παραμονής των εργαζομένων στην εταιρεία αποδεικνύει την ύπαρξη ενός κατάλληλου εργασιακού περιβάλλοντος. Κι αυτό διαμορφώνεται μεταξύ των άλλων και από παροχές όπως λειτουργία ιατρείων, πρόσθετη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, ασφάλεια ζωής, συνταξιοδοτικά προγράμματα,

μαθήματα εκμάθησης ξένων γλωσσών, δωρεάν μετακίνηση από και προς τον χώρο εργασίας, δωρεάν σίτιση το μεσημέρι στο εστιατόριο της εταιρείας, εορταστικές εκδηλώσεις για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, φροντίδα για τα παιδιά ως επίδομα κατασκηνώσεων ή παιδικών σταθμών. Επίσης, βράβευση των αριστούχων μαθητών και φοιτητών, εκδρομές για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, Χριστουγεννιάτικες γιορτές, ανοικτές επισκέψεις στους χώρους των διυλιστηρίων, συμμετοχή στους πανευρωπαϊκούς αγώνες επιχειρήσεων με μεγάλο αριθμό εργαζομένων, συμμετοχή σε ειδικούς αγώνες που οργανώνονται μεταξύ των πετρελαιοειδών εταιρειών, κ.α.

Η εταιρεία στέκεται κοντά στις τοπικές κοινωνίες, καθώς θεωρεί πως πρέπει να οφελούνται από τη λειτουργία της, υποστηρίζοντας ένα ευρύ φάσμα αθλητικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων. Παροτρύνει τη συμμετοχή όλων των εργαζομένων της σε προγράμματα εθελοντικής αιμοδοσίας. Τέλος, συμμετέχει και ενισχύει δράσεις υποστήριξης ΑμεΑ, μέσω δωρεών και παροχής εργασίας. Η ίδια κοινωνική δράση ακολουθείται και εκτός των συνόρων, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, με στόχο τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, αλλά και των ωφελειών που προκύπτουν από τη διαφορετικότητα της κουλτούρας των χωρών όπου ασκούνται οι δραστηριότητες. Εκτός της μητρικής εταιρείας, η ΕΚΕ ως φιλοσοφία διαπερνά όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και θυγατρικές εταιρείες του ομίλου, με κύριο γνώμονα τον παράγοντα «άνθρωπο».

Συμπερασματικά, επιστρέφοντας στο αρχικό ερώτημα, καταλήγουμε πως η ΕΚΕ αποτελεί βασική φιλοσοφία λειτουργίας και μακάρι να την δούμε να εξαπλώνεται τόσο ώστε να αποτελέσει τη νέα επιχειρηματική, αλλά συνειδητή «μόδα», αφήνοντας κέρδος για την επιχείρηση αλλά και για την κοινωνία, συμβαδίζοντας με τις προκλήσεις της εποχής και με αυτό το οποίο πλέον ζητάει και απαιτεί η κοινωνία.